

Lykke til, Jan Tore Sanner

Kommunalminister Jan Tore Sanner (H) sier han ønsker å rydde opp i norsk utmarksforvaltning.

«Vi ønsker å ta vare på miljø og naturomsyn, samtidig som vi skal legge bette til rette for næringsverksemd,» sier Sanner om regjeringens mål.

Det er gode mål det er vanskelig å være uenig i. Derfor er det heller ikke tilfeldig at alle partier på Stortinget, fra Miljøpartiet til Fremskrittspartiet, antakelig kunne sagt det samme.

Uenigheten oppstår når grensen mellom miljøhensyn og tilrettelegging for næringsvirksomhet skal gås opp i praksis. Og da kan den bli stor. Hvis Sanner virkelig har planer om å utarbeide en større forvaltningsreform og få

den gjennom dagens Storting, har han en vanskelig oppgave foran seg.

Sanner har nedsatt en gruppe som skal lage en liste over forenkende tiltak som kan iverksettes raskt, uten lovendringer. Gruppen er liten og smal; to naturforskere og en representant for Statskog. Fristen er 1. desember.

Arbeidet kalles et pilotprosjekt. Det er langt fra sikkert at tiltakene Stortinget til slutt lander på, vil ligne på det som kommer i utvalgets rapport.

Men Sanners beskrivelse av utvalgets mandat peker på de sentrale problemene Stortinget må ta stilling til. Kan Sanner gi kommuner frihet til å «finne dei gode lokale løysingane», og samtidig sikre lik behandling av like saker, uavhengig av hvor de

Oppsummert

Utvalg nedsatt

1 Jan Tore Sanner har nedsatt et utvalg som skal se på dagens utmarksforvaltning og muligheter for å avbyråkratisere den.

Viktig arbeid

2 Det er en viktig oppgave for Distrikts-Norge, og Sanner skal ha honnør for å ta tak i den.

Vanskelig oppgave

3 Skal Sanner gjøre noe som kvinner, har han en stor utfordring foran seg med å finne løsninger som både gjør ting bedre og er mulig å få et solid flertall for i Stortinget.

involverte bor? Kan han forenkle regelverket og åpne for bruk av utmarka på en måte som tilfredsstillende både byråkratimotstandere i Fremskrittspartiet og vernevenner i Venstre, og for øvrig gjerne får et så bredt og langvarig flertall i ryggen som mulig?

Og, ikke minst, kan Sanner ta et oppgjør med byråkratikulturene som har utviklet seg i mange forvaltningsorganer, fra bakkenivå helt opp til departementstoppen? Kan han ta makt fra byråkrater som er vant til å ha og bruke den? Kan han foreta de nødvendige omorganiseringene og sannsynligvis kuttene i et oppblåst statsapparat?

Sanner sier han ønsker å rydde opp. Det er veldig bra. Men en skikkelig opprydding kan komme til å svi.

SAGT

av andre

FOTO: FREDRIK VAREJELL/NTB SCANPIX

Sp-leider Trygve Slagsvold Vedum

Gjensyn

* «Senterpartiet møter seg selv i døra i mange saker de har svelget gjennom åtte år som husmenn hos Arbeiderpartiet.»

Leder i Dagbladet.

Invasjon

* «Dei kjenner seg invadert og umyndigjort i Bygde-Noreg om dagen.»

Bygdeforsker Bjørn Egil Flø i Morgenbladet.

Kosebåt

* «Den var verken vakker eller stor, men den hadde løfteutstyr og den var til bøndernes bruk. D/S Juno ble omdøpt til D/S Frogn, og i 1914 ble den potetbåten og bøndernes kjæledegge.»

Frilanshistoriker Tom Ullsgård skriver om en uvanlig båt i Akershus Amtstidende.

Bremseklossen

* «Mye hindrer stadig en optimal global matproduksjon, blant annet sterke landbruksproteksjonistiske interesser i en rekke land.»

Leder i Dagens Næringsliv.

Treningstips

* «Jeg har vokst opp på et gårdsbruk med melkeproduksjon, så jeg er innom og kikker på kyr ganske jevnlig.»

Ragnar Ekle, norgesmester i eksteriørbedømming av storfe, røper hemmeligheten i Frostingen.

Utfordring

* «På AUFs sommerleir snakket Jonas Gahr Støre om hvordan høyresidens skatteuttak på urettferdig vis rammer fellesskapet. Helt på sin plass, men tør Støre å gjøre noe med dem i 2017?»

Milos Rados, nestleder i Oslo AUF, utfordrer sin egen partileder i Klassekampen.

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf. 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

En gullgrube for husmødre

DAGENS GJEST

«Det er noe eget med en kokebok», skrev husstellærene Aase Kilander Pharo og Marie-Elisabeth Schreiner i innledningen til Gyldendals nye store kokebok i 1965. «Den skal ikke leses fra perm til perm, heller ikke er den en ren studiebok. En kokebok er noe meget mer – den er et hjelpemiddel som brukt på riktig måte gjør matlagingen lettere og samtidig gir kunnskap og inspirasjon.»

Norge hadde ristet krigen av seg, selvbetjeningsbutikkene var et faktum, grillkylling var ikke lenger noe som hørte utlandet til og mange husmødre var blitt oppmerksom på paprika, denne fremmede grønnsaken som ikke bare var sprø og saftig, men som i velassorterte forretninger kunne fås som gule, grønne eller røde.

I de større byene var nok folk mer bortskjemt enn ellers i landet, og i Oslo, i frukt- og grønnsakbutikken til den sobre Klara Næss på Drammensveien hadde kundene allerede på 50-tallet kunnet kjøpe avokado. En merkelig frukt med stor stein, seigt skall og rømmemykt kjøtt, som når den var solmodnet, smakte vidunderlig. Men prisen var nådeløs. Gud

bevare meg vel, ti kroner stykket. Folk stusset før de bladde opp en seddel til damen i kassen. Men kundene kom helt fra Hønefoss for å sikre seg en av frøken Næss' eksotiske delikatesser.

Men hva skulle en så gjøre med en avokado? Det var her Gyldendals nye store kokebok visste råd. I sitt 7. opplag var boken blitt helt ny, omarbeidet, utvidet og ikke minst modernisert. «For å møte tidens krav», som det het i innledningen.

Et av kravene var å veilede unge, nysgjerrige husmødre i bruken av alle de nye frukt- og grønnsaktyper som nå strømmet inn over landegrensene. I trygg forvisning om å få hjelp kunne derfor en ung, nygift frue på Hønefoss med én eneste kostbar avokado på kjøkkenbenken, slå opp i kokeboken. Best var det om hun startet bakerst i det oversiktlige kapittelet med forklaringer til fremmedord og faguttrykk, som selvfølgelig var ordnet i alfabetisk rekkefølge. «Avocado», sto det, «spises naturell eller serveres som forrett fylt med f.eks. skaldyr- og tomatsalat», og i oppskriftsregisteret bakerst i boken kunne hun deretter fastslå at det var to resepter å velge mellom, henholdsvis «Avocado, mariner» og «Avokadosalat».

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

For sikkerhets skyld hadde kokeboken også kostet på seg et svart-hvitt illustrasjonsfoto som viste hvordan en grep det hele an, og bildeteksten utdypet framgangsmåten ytterligere. «Avocado, som skal brukes til salat, kløves, kjerne tas ut, og skallet trekkes av», ble det forklart.

I oppskriften var det henvisning til side 155, hvor en av bokens 68 påkostede, helsides fargeillustrasjoner også viste hvordan en avokadosalat skulle serveres. Bildet var tatt av fotograf Per Alf-sen, en av pionerene innen norsk matfotografi. Lekkert anrettet på et moderne glassfat kunne vår frue på Hønefoss derfor se tre appelsinbåter, en persillekvast, et salatblad og avokado skåret i skiver. På bildet hadde avokadosalaten fått følge av en bladsalat med frukt, salat på spidd, ananas- og paprikasalat i gelé og en råkost-kabaret med gulrøtter, purre og epler.

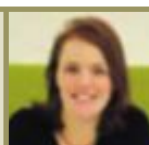
Gyldendals nye store kokebok var en milepæl. Den varslet om at andre tider var i vente, men fremdeles var det daglige kostholdet kvinnes ansvar. På kjøkkenet ble nasjonalhelsen og en viktig del av nasjonaløkonomien forvaltet og boken var derfor en «gullgrube for alle husmødre».

MYSTERIUM

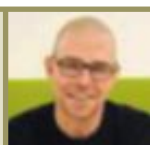
«Men hva skulle en så gjøre med en avokado?»

Sjefredaktør:
Mads Yngve Storvik
mads.storvik@nationen.no

Politisk redaktør:
Pernille Huseby
pernille.huseby@nationen.no

Nyhetsredaktør:
Rino Andersen
rino.andersen@nationen.no